



MEDICINKLINIKEN

ENDOSKOPICENTRUM

Endoskopi

Patienter med mag- och tarmproblem utreds med endoskopi d.v.s. videoinspektion av mag- och tarmkanalen. På Endoskopikum vid Caphio S:t Görans Sjukhus arbetar heltidsskopister parallellt med gastromedicinare och gastrokirurger i ett nära samarbete med specialutbildade sjuksköterskor inom endoskopi. Med böjliga videoinstrument undersöks patienter i övre och nedre mag-tarmkanalen. De vanliga diagnostiska undersökningarna är gastroskopi och koloskopi.

Bakgrund

Historiskt har endoskopisk verksamhet på S:t Görans sjukhus genomförts på kirurgmottagningen. Vid en upphandling 2007 beslutade Stockholms läns landsting att Caphio S:t Görans Sjukhus blev en av flera producenter med uppdrag att genomföra skopier på patienter i innerstaden och Västerort. Utöver detta uppdrag genomförs skopiundersökningar på sjukhusets mottagningspatienter och inläggande patienter. Pga. ökade volymer flyttade verksamheten in i nya anpassade lokaler 1 mars 2010. 2011 är ett rekordår med totalt 6 571 genomförda undersökningar, och utmaningen har varit att hålla en hög nyttjandegrad på 4 skopirum för att möta remittenternas behov och hålla väntetider nere på bra nivåer.

Skopienheten är uppdelad på 3 rum för elektiv endoskopi, 1 rum för akuta skopier och 1 rum utrustat med en modern C-båge och därmed genomlysningmöjligheter och på detta lab utförs stentinläggningar och ERCP-undersökningar.

Uppdraget sammantaget är att genomföra akuta undersökningar, diagnostiska undersökningar och terapeutiska ingrepp med hög kvalitet och med ett optimalt, säkert omhändertagande av enskilda patienter samt följa sjukhusets verksamhetsmål för god vård: kunskapsbaserad, säker, patientfokuserad, effektiv, jämlik och tillgänglig.

Medicinsk verksamhet

Vid koloskopi undersöks ändtarmen och tjocktarmen och även sista delen av tunntarmen kan inspekteras varvid man kan diagnostisera polyper, tumörer, inflammatorisk tarmsjukdom och annat. Vid gastroskopi undersöks matstrupe, magsäck och tolvfingertarm, varvid matstrups-katarr, magsår, tolvfingertarmsår och tumörsjukdom kan identifieras. I samband med undersökningarna sker också en stor del kirurgiska ingrepp med bl.a. ballongvidgning av



Personal & produktion 2011

Antal anställda		19
	Vårdenhetschef	1
	Heltidsskopister varav 1 sektionschef	3
	Sjuksköterskor	12
	Undersköterskor	1
	Sekreterare	2
Diagnostiska skopier		
	Gastroskopier	3 607
	Koloskopier	2 887
	Sigmoideoskopier	238
	Övrigt (enteroskopi, skopi via stomi)	19
	Totalt	6 751
Terapeutiska skopier:		
	Dilatation övre GI-kanalen	33
	Dilatation nedre GI-kanalen	28
	Polypektomi övre GI-kanalen	33
	Polypektomi nedre GI-kanalen	473
	Injektionsbehandling övre GI-kanalen	46
	Injektionsbehandling nedre GI-kanalen	17
	Insättning PEG	69
	PEG byte	43
	Stentinläggning	14
	Propofolsederingar vid EGD/kolo	802
	Övrig sedering	1 451
	ERCP	220

förträngningar, borttagande av polyper och även blodstillning vid pågående blödning i tarmkanalen.

En stor del av undersökningarna genomförs utan att några läkemedel ges. Om behov föreligger kan lugnande och smärtstillande läkemedel ges och vid svåra, långvariga ingrepp eller hos speciellt oroliga och känsliga patienter kan djup sedering med Propofol användas och patienten upplever därmed en kortvarig sömn under undersökningen. Många patienter utreds ineliggande för akuta besvär från mag-tarmkanalen, där blödning från magsäck och tjocktarm är den vanligaste orsaken till akuta skopier. Från kirurgmottagningen och medicinmottagningen remitteras också en stor del av de patienter som genomgår poliklinisk utredning av oklara mag-tarmsymtom och blödning.

Möjlighet finns för primär/närsjukvård att remittera patienter direkt till Endoskopacentrum.

Under året har totalt genomförts 6 571 skopier varav 3 367 inom ramen för medicinskt servicavtal (FUMS). Volymen förra året var 6 049 resp. 2 725. Sammanlagt 1 022 patienter har Propofol-sederats vid undersökningen.

Kring årsskiftet 2010/2011 avslutades ett samarbete med Ersta sjukhus avseende koloskopi på geriatriska patienter och istället har ett samarbete med de geriatriska klinikerna startats för att de geriatriska patienter som ska genomgå koloskopi ska få hjälp med laxering.

Under året har förutsättningar för ERCP-verksamhet på Endoskopacentrum skapats varvid 42 undersökningar av totala 220 genomförts uppe på Endoskopacentrum.

Samarbetspartners

Internt: Kirurgkliniken, Anestesi-kliniken
Extern: Onkologiskt centrum, Unilabs (Röntgen och Patologi), primär/närsjukvård

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Endoskopacentrum deltar i sjukhusets övergripande kvalitetsarbete inom hygien, miljö och patientsäkerhet. Fortlöpande sker formella certifieringar för läkare gällande Propofolsedering och utförande av gastroskopi och koloskopi, samt för sköterskor gällande Propofolsedering. Endoskopacentrum är kopplad till Indikator och vid registrering av patientbemötande och helhetsintryck är resultaten 83 resp. 86 %.

Genomfört kvalitetsarbete 2011

- Fortlöpande genomgår personalen på enheten utbildning i förbättringsarbete enligt lean-principer genom lean-spel och föreläsningar.
- Enheten har varit på två gemensamma planeringsdagar med inriktning på rutiner och arbetsflöden.
- Fortbildning med deltagande på Gastrodagarna i Umeå, UEGW, DDW.
- Under året har 108 patienter genomgått screening för

tjocktarmscancer inom ramen för Onkologiskt Centrums projekt som fortlopande pågår i Stockholm.

- 3 ST-läkare och en specialistläkare inom kirurgi har genomgått grundkurs för diagnostisk gastroskopi och därmed erhållit certifiering för gastroskopi.
- En specialistläkare i kirurgi har erhållit koloskopicertifiering.
- Två ST-läkare inom gastroenterologi har erhållit gastroskopocertifiering.
- En extern ST-läkare inom gastroenterologi har erhållit koloskopicertifiering.
- Två sjuksköterskor har erhållit Propofolcertifiering.
- Koloskopiverksamheten är kvalitetssäkrad med fotodokumentation av ileum och botten på cekum. 94 % av undersökningar är kompletta till cekum. Av 6 % inkompletta undersökningar har nästan alla genomförts efter kompletterande rengöring eller med hjälp av djupsedering. Vid exklusion av strikturer och orena tarmar som senare erhållit koloskopitid är cecal intubation genomförd vid 97,5 % av samtliga koloskopier.

Planerade kvalitetsförbättringar 2012

- En ständigt fortlopande kvalitetsförbättring genomförs på Endoskopacentrum bl.a. genom patientenkäter i Indikator, APT-möten, utbildningsträffar, endoskopikurser enligt lean-principer.
- En fortsatt utökad ERCP-verksamhet planeras med ett införande av dokumentation och bild kopplad till röntgen.
- En fortsatt kontinuerlig utbildning och fortbildning kommer att erbjudas både läkare och sköterskor.

Rapporteringsregister av komplikationer:

Komplikationer 2011
3 stycken postpolypektombildningar varav två erhållit blodtransfusion
1 px blödning duodenum endoskopiskt behandlad
3 ballongperforationer varav två patienter op med ileocekalresektion ud Mb Crohn och en konservativt behandlad täckt perforation i sigmaanastomos.
1 fundusperforation i samband med PEG-inläggning

Kontaktpersoner

René Tour, överläkare, sektionschef
Epost: rene.tour@capiro.se

Ing-Marie Kahlbom, vårdenhetschef Endoskopacentrum. Epost: ingmarie.kahlbom@capiro.se



Capiro S:t Görans Sjukhus

Capiro S:t Görans Sjukhus
Sankt Göransplan 1, 112 81 Stockholm
tel 08-58 70 10 00, www.capiostgoran.se